

**UCHWAŁA NR IV/33/2015
RADY MIEJSKIEJ W LWÓWKU**

z dnia 26 marca 2015 r.

**zmieniająca uchwałę Nr XXI/59/2011 Rady Miejskiej w Lwówku z dnia 29 czerwca 2011r. w sprawie
zatwierdzenia Planu Odnowy Miejscowości Bródki na lata 2011-2018**

Na podstawie art. 18 ust. 1 i 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2013r., Poz. 594 ze zmianami) Rada Miejska w Lwówku uchwala, co następuje:

§ 1. W uchwale Nr XXI/59/2011 Rady Miejskiej w Lwówku z dnia 29 czerwca 2011r. w sprawie zatwierdzenia Planu Odnowy Miejscowości Bródki na lata 2011-2018 załącznik nr 1 do uchwały otrzymuje brzmienie określone w załączniku nr 1 do niniejszej uchwały

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Lwówek.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej w Lwówku

Piotr Przewoźny

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI BRÓDKI

na lata 2011 -2018

Gmina Lwówek

Powiat Nowotomyski

Województwo Wielkopolskie

Bródki, marzec 2015 r.

SPIS TREŚCI

I. Charakterystyka środowiska	4
1. Wstęp	4
2. Historia Bródek	5
3. Położenie geograficzne	12
4. Ludność.....	12
5. Toponimia miejscowości	14
6. Struktura gospodarcza	17
7. Walory przyrodniczo-krajobrazowe	17
8. Obiekty kultu religijnego	18
9. Organizacje społeczne	25
9.1. Stowarzyszenia „Bródki – Nasza Wieś Aktywna”	25
9.2. Ochotnicza Straż Pożarna	26
10. Inicjatywy społeczne i życie kulturalne	27
II. Planowane kierunki rozwoju wsi Bródki	34
1. Odnowa centrum wsi	34
2. Poprawa infrastruktury drogowej	35
3. Poprawa infrastruktury sportowej i rekreacyjnej.	35
4. Poprawa estetyki wsi	35
5. Działania społeczno-kulturalne	37

III. Analiza SWOT	38
IV. Zasoby wsi Bródki.	39
V. Opis planowanych przedsięwzięć	40
1. Wizja rozwoju miejscowości	40
2. Plan rozwoju miejscowości na lata 2011-2018	40
3. Wdrażanie i monitorowanie przedsięwzięć	42
4. Efekty wdrożenia przedsięwzięć.....	43
VI. Podsumowanie	43

I. Charakterystyka środowiska

1. Wstęp

Obszary wiejskie na terytorium Polski od wieków odgrywały kluczową rolę. Z uwagi na warunki geograficzne oraz zasoby naturalne Polska jest krajem rolniczo-przemysłowym. Zachodnia część województwa wielkopolskiego, w której znajduje się wieś Bródki, jest obszarem typowo rolniczym, dlatego też rolnictwo stanowi główne źródło utrzymania miejscowej ludności.

Zmiany, które nastąpiły w Polsce po akcesji do Unii Europejskiej w 2004 roku spowodowały przekształcenia w zakresie wielkości i struktury gospodarstw rolnych. Mniejsze gospodarstwa, które w nowych warunkach rynkowych straciły rację bytu, zostały zlikwidowane i przeznaczone na poszerzenie innych gospodarstw lub też zostały przekształcone na działalność stanowiącą tylko dodatkowy oraz częściowy dochód dla rolnika i jego rodziny. Spora część gospodarstw zdecydowała się na zmianę profilu z produkcji rolniczej na działalność gospodarczą inną niż rolniczą, np.: handel, usługi czy też transport.

Przekształceniom i zmianom zachodzącym na wsi w latach po akcesji do Unii Europejskiej sprzyjają liczne programy i fundusze pomocowe zarówno unijne, jak też i strukturalne. W pierwszych latach po wejściu Polski do UE dostępny dla mieszkańców wsi był Sektorowy Program Operacyjny 2004-2006. Jednak z uwagi na to, że akcesja Polski przypadła na końcowe lata tego programu, nie został on na terytorium naszego kraju w pełni wykorzystany. Dopiero Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 przyniósł pełny pakiet programów, umożliwiających wsparcie obszarów wiejskich. Do kluczowych działań dostępnych dla mieszkańców wsi i małych miasteczek zaliczyć możemy:

- Modernizację gospodarstw rolnych,
- Ułatwianie startu młodym rolnikom,
- Renty strukturalne,
- Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej,
- Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw,

- Odnowa i rozwój wsi,
- Małe projekty.

Cztery ostatnie z wymienionych działań funkcjonują w ramach osi 4 PROW zwanej LEADER. Istotą tych działań jest wspieranie inicjatyw oddolnych mieszkańców wsi i małych miasteczek. Niniejszy plan odnowy miejscowości został opracowany z myślą o korzystaniu przez wieś Bródki z dostępnych funduszy unijnych, a tym samym zmianę estetyki wsi, poprawienie jej infrastruktury, zaplecza sportowo-rekreacyjnego, integrację społeczności lokalnej oraz rozwój życia kulturalnego i poprawę warunków życia mieszkańców. Z uwagi na okres, w jakim plan ten będzie realizowany, tj. ostatnie część programu na lata 2007-2013 oraz początek nowego programu, przypadającego na lata 2014-2020, autorzy planu zakładają jego otwartość, elastyczność i aktualizację, pozwalającą na jego dostosowanie do bieżących potrzeb.

Wieś Bródki, jak każda inna miejscowość, posiada swoje mocne i słabe strony. Jej atuty służyć będą realizacji postawionych celów oraz planowanych przedsięwzięć w taki sposób, aby w perspektywie najbliższych lat zlikwidować słabe strony.

2. Historia Bródek

Bródki są starą, szlachecką wsią polską, zlokalizowaną ok. 10 km na południowy- wschód od miasta Lwówek. Pierwsze wzmianki o miejscowości pojawiły się w roku 1438. Wtedy to wieś nosiła nazwę *Nowebrody*, ponieważ jej historia nieodłącznie związana jest z sąsiednią miejscowością Brody. Po raz pierwszy nazwa Brodki, zbliżona do obecnej, zaczęła funkcjonować około roku 1577. Dopiero od roku 1900 wieś zostaje nazwana Bródki, a nazwa ta ma charakter topograficzny i jest uformowana przez opuszczenie członu deferencyjnego i dodanie form. –ki.

W ostatnim stuleciu miejscowości Bródki najbardziej warte odnotowania są następujące fakty historyczne:

- Udział w walkach na frontach I wojny światowej 11 mieszkańców wsi, którzy zginęli na polu walki (na ich cześć planowane jest umieszczenie w centrum wsi obelisku z tablicą pamiątkową oraz stworzenie izby pamięci).
- Wybory do Sejmu 4 marca 1928 roku, które charakteryzowała niebywale wysoka frekwencja oraz wybory do Senatu II Rzeczypospolitej 11 marca 1928 roku, które upłynęły pod znakiem niezwykle niskiej frekwencji, spowodowanej głównie niekorzystnymi warunkami atmosferycznymi.
- Organizacja Tygodnia Lotnictwa Polski we wrześniu roku 1928 w Szkole Powszechnej w Bródkach zgodnie z rozporządzeniem Ministerstwa Obrony Narodowej.
- Obchody Dziesięciolecia Rocznicy Odrodzenia Polski 10 listopada 1928 roku. Odbyła się wtedy dziękczynna Msza Święta, po której przez wieś przemaszerował pochód dzieci szkolnych ze śpiewem i lampionami. Właściwe obchody miały miejsce w niedzielę 11 listopada i były zorganizowane przez Komitet Obchodów, który ustalił dla szkoły i gminy szczegółowy program uroczystości. W relacji kronikarskiej dzień ten wyglądał następująco:

„Zabiera głos ofiarodawca drzew – dwóch lip, sołtys Bródek Franciszek Szudra i w ciepłych słowach opowiada historię drzewek mających być sadzonymi. Oto drzewka te, Franciszek Szudra, będąc pruskim żołnierzem, wyrwał jako roślinki 5-6 centymetrowe w trawie rosnące, na podeptanie wojsk skazane w Świdnicy na Śląsku i w pudełeczku od cygar jadąc na urlop do Bródek, zasadził w swoim ogródku. Doczekały się drzewka te ze Śląskiej ziemi swego wielkiego przeznaczenia. Następnie przystąpiono do sadzenia drzewek. Zarzucania dołów z drzewkami dokonano rękami i tu po garści każdego z obecnych. Czynności tej towarzyszył chór szkolny pieśniami ”Boże, coś Polskę” i „Rotę”. ”

Dziesięcioletniej rocznicy Oswobodzenia Polski:

- 1) a) W sobotę 10. listopada 1928 r. była szkoła na nabrzeżu -
stwie diekcezjanców w Bródkach, co trwało do godz. 11. tej.
b) Po południu o 4. tej, zebrały się dzieci szkolne i urzą-
dowo pochod z śpiewem i lampionami.

2) Wtorek wroczyście miejsca miała miejsce
w niedzielę 11. listopada.

Przede wszystkim porozumieniu się z sołtysem gmi-
ny utworzono Komitet obchodu, który uchwa-
lił wspólny program szkoły i gminy.

a) Po południu o 4. zbiórka.

b. Otwarcie uroczystości przez przewodniczącego
gosp. Ludwika Czekalskiego, podanie programu i
zawiadomienie o sadzeniu drzew pamiąt-
kowych.

c. Zabiera głos ofiarodawca drzewek 2. Lip soł-
tys Bródek Franciszek Kudra i w ciepłych
słowach opowiada historje drzewek mają-
cych być sadzonkami. Oto, drzewka te
Franciszek Kudra będąc pruskiem żołnie-
rem wyrwał jako roślinki 5-6 cm w tra-
wie rosnące na podjeździe wujka ska-
lane ko "Pwidnicy na Śląsku i w pułteński

**Fragment kroniki Szkoły Powszechnej w Bródkach, opisujący obchody rocznicy
odzyskania niepodległości przez Polskę.**

- Obchody imienin I Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego. Z tej okazji odbyło się w Szkole Powszechnej zgromadzenie wszystkich mieszkańców i zaproszonych gości. Miał miejsce wykład o powstaniu Ojczyzny i jej twórcach, o najeździe bolszewików i odparciu ich przez Wodza Józefa Piłsudskiego oraz działaniu Marszałka dla Dobra Polski. Wspomniano także Polaków poległych podczas walk z Bolszewikami.

29.

Obchód imienin Pierwszego Marszałka
Polski Józefa Piłsudskiego.

Program.

1. O godz. 9. zebraty się wszystkie dzieci szkolne, z gminy przyby zaproszony p. soltyś. Po zagajeniu uczestnicy p. nauczycielkę miłos. odśpiewaw pioski i rymowanki wrodliwych rannos.
2. Następnie wykład o powstawaniu Ojczyzny i jej twórcach, o najeździe Bolszewików i odparciu przez wodza J. Piłsudskiego i działaniu Pierwszego Marszałka dla Dobra Polski. Jego prace nad jej ustaleniem, wyczerpująco.
3. Leci deklamacyj.
4. Pieśń narodową
5. Paesnie i wiwaty na cześć Józefa Piłsudskiego, Pierwszego Marszałka Polski i na cześć Ojczyzny.
6. Wspomnienie poległych Polaków podczas...

Program obchodów imienin Marszałka Józefa Piłsudskiego z kroniki szkolnej.

- Przeprowadzenie II Powszechnego Spisu Ludności w Polsce w grudniu 1931 roku. Spis przeprowadzała nauczycielka p. Helwing. Wyniki spisu Bródek: 53 rodziny, czyli 253 osoby narodowości Polskiej i 2 Niemców. Komisarz pełniła swoje obowiązki bez zapłaty. Polska w 1931 roku liczyła 32 mln mieszkańców.
- Uroczystości pogrzebowe Marszałka Piłsudskiego. Ówczesna kronikarka szkolna p. Helwingowa zanotowała następujące słowa:

”Ziemio krwią przesiąknięta, czy słyszysz syn twój najlepszy nie żyje. Dzieci kochane, gdybym ja biedna nauczycielka wasza wiedziała, że Piłsudski chory, zmusili byśmy Boga o odroczenie tej godziny nie do zniesienia. Przyszli do mnie strzelcy i strzelczynie ze swymi bladymi twarzami, jedni ze strachu co z nimi będzie, drudzy słabi i zwątpiali, a jeszcze inni ogłuszeni wieściami. Biedne dzieci Marszałka”.

- Uruchomienie świetlicy wiejskiej w roku 1936 roku w budynku Szkoły Powszechnej. Świetlice założył i prowadził 2 razy w tygodniu Marian Hoffmann. Uczęszczała do niej młodzież męska i żeńska w liczbie od 22 do 30 osób. W programie świetlicy były gry świetlicowe, śpiewy chóralne, pogadanki na tematy aktualne oraz wykłady i lekcje z przedmiotów naukowych.
- Wizytacja parafii przez ks. biskupa Dymka 12 czerwca 1937. Dzień wizytacji był wolnym od nauki w szkole. W drodze do Dusznik, gdzie miał odbyć kolejną wizytację, biskup przejechał ulicami Bródek, które były przystrojone w girlandy, bramy, sztandary, ołtarzyki. W relacji kronikarza wieś wyglądała jak wspaniały ogród. Na cześć księdza biskupa nauczyciel wygłosił krótkie przemówienie, a mieszkańcy długo wiwatowali. Biskup błogosławił wszystkim zgromadzonym i odjechał w stronę Dusznik.

Przejazd ks. biskupa przez Bródkę. W tym samym dniu ks. biskup udawał się z wizytacją do następnej parafii, do Gubanik. Droga prowadziła przez Bródkę. Nasza wieś przystrojona w girlandy, brzozy, standardy, kwiaty, sztandary etc. wyglądała, jak jeden ogród wspaniały. Przed szkołą przy bramie triumfalnej, po obu stronach drogi utworzyły szeregi dzieci szkolne i ludność miejscowa. Nadjeżdżającego ks. biskupa powitano okrzykami: "Witaj, puzie!" Maweryciel wygłosił krótkie przemówienie prosząc o błogosławieństwo dla mieszkańców wioski. Jedna z dziewcząt szkolnych wygłosiła i wiersz i wstąpiła bukiet kwiatów ks. biskupowi. Po udzieleniu przez ks. biskupa błogosławieństwa, pojazd ruszył śród gęstwy okrzykami ludności.

Wycieczka do Chelmu. W dniu 14 czerwca urządziłem z dziećmi wycieczkę całodzienną do Chelmu, w pow. szamotulskim. Zwiedziliśmy Chelmską górę - 12 3/4 m n.p.m. Bardzo gościnnie przyjął nas właściciel Chelmu, podejmując 53 dzieci obfitym śniadaniem.

Fragment kroniki Szkoły powszechnej w Bródkach, opisującej przyjazd Biskupa Dymka.

- W maju 1939 roku mieszkańcy Bródek, zaniepokojeni niepewną sytuacją polityczną, przyłączyli się akcji zbierania pieniędzy na zakup samolotów wojskowych przez Rząd Polski. Była to tzw. subskrypcja pożyczki przeciwlotniczej. Łącznie zebrano wtedy w gromadzie Bródki 1384 zł.
- 1 września wybuchła II wojna światowa. Część mieszkańców Bródek ładuje dobytek na wozy i ucieka w kierunku Buku oraz Niepruszewa, ale po

jednodniowej ucieczce wróciła do swoich domostw. W czasie niemieckiej okupacji część rodzin została wywieziona do Generalnej Gubernii, niektórzy mieszkańcy do Bródek już nie wrócili.

- W drugiej połowie stycznia 1945 do Bródek zawitały oddziały radzieckich żołnierzy, z których wielu zostało zakwaterowanych we wsi. 1 marca szkoła wznawia działalność po okresie wojny i okupacji.
- Na przełomie lat 50-tych i 60-tych powstały w Bródkach Kółka Rolnicze, które zajmowały się wprowadzaniem mechanizacji oraz Koło Gospodyń Wiejskich.
- W 10 sierpnia 1961 roku Bródki nawiedziła klęska żywiołowa. Intensywne opady deszczu, gradu oraz gwałtowne porywy wiatru zniszczyły większość upraw, budynków mieszkalnych oraz gospodarczych. Zniszczone zostały także lasy okalające miejscowość. Zarówno powiat, jak i województwo udzieliły mieszkańcom szybkiej pomocy przywożąc paszę dla zwierząt i przysyłając ekipę 10 szklarzy z Poznania.
- 10 lutego 1964 roku we wsi pojawił się pierwszy telewizor, który Kółka Rolnicze zakupiły dla Szkoły Powszechnej. Telewizor udostępniany był w szkole dzieciom i dorosłym 3 razy w tygodniu.
- W 1969 roku rozpoczęto stawianie świetlicy wiejskiej w centrum wsi, budowanej przez mieszkańców Bródek w czynie społecznym.
- W 1984 roku do Bródek przyjeżdża ówczesny wicepremier Malinowski. W ramach przygotowań do tej wizyty droga dojazdowa do wsi została poszerzona i uzupełniona nawierzchnią asfaltową.
- W 1991 roku szkoła w Bródkach została zlikwidowana i odtąd miejscowe dzieci uczyły się tylko i wyłącznie w Szkole Podstawowej w Brodach.
- W 1997 roku odbyły się w Bródkach uroczyste obchody 50-lecia Ochotniczej Straży Pożarnej.
- Wiosną 2009 roku we wsi powstaje stowarzyszenie „Bródki – Nasz Wieś Aktywna”, którego głównym zadaniem jest odbudowa życia kulturalnego na wsi.

3. Położenie geograficzne

Wieś położona jest w odległości 11 km na południowy – wschód od miasta Lwówka – siedziby gminy, 25 km na północny – wschód od miasta Nowy Tomyśl – siedziby starostwa powiatowego oraz 45 km na zachód od miasta Poznania – siedziby województwa. Wzdłuż jej zachodnich krańców płynie rzeka Mogielnica, a od wschodu otaczają ją lasy i łąki. Cała wieś położona jest wśród pól uprawnych, stanowiących gleby klasy III,IV,V i VI (są to gleby typowe dla Wielkopolski).

Średnia roczna norma opadów w ostatnim dwudziestoleciu wynosi ok. 560 mm, co sprawia, że miejscowych rolników dosyć często nawiedza klęska suszy.

4. Ludność

Według oficjalnych źródeł wieś Bródki na początku XX wieku liczyła 298 mieszkańców. Była to ludność w 99% polska. Liczbę mieszkańców na przestrzeni ostatnich lat przedstawia poniższa tabelka:

Lp.	Rok	Liczba mieszkańców:
1.	1990	346
2.	1991	341
3.	1992	341
4.	1993	345
5.	1994	341
6.	1995	335
7.	1996	333

8.	1997	325
9.	1998	330
10.	1999	329
11.	2000	327
12.	2001	323
13.	2002	328
14.	2003	334
15.	2004	331
16.	2005	331
17.	2006	338
18.	2007	344
19.	2008	344
20.	2009	346
21.	2010	359

Źródło: UMiG Lwówek

5. Toponimia miejscowości¹

Wieś Bródki, jak każda miejscowość, posiada wiele nazw własnych. Możemy wśród nich wyróżnić następujące kategorie:

5.1. Nazwy części wsi

Huby – część wioski położona na jej obrzeżach, około 2 km od punktu centralnego wsi, przy drodze powiatowej Nowy Tomyśl – Szamotuły.

Koło Krzyża - część wioski położona około 0,6 km na zachód od punktu centralnego wsi.

Kosiary – dawne mieszkalne zabudowania folwarczne, położone 0,05 km od punktu centralnego wsi.

5.2. Nazwy budynków

Biała Obora – budynek mieszkalny, zlokalizowany ok. 0,2 km na południowy wschód od centrum wsi.

Czerwona Obora - budynek mieszkalny, zlokalizowany ok. 0,1 km na południe od centrum wsi.

Gościniec – budynek obecnie nie istniejący, dawniej położony 0,03 km na zachód od centrum wsi.

Kasernia – stary budynek drewniano-murowany, położony 0,3 km od punktu centralnego Bródek.

Na Górcie – gospodarstwo zlokalizowane 0,2 km na północ od centrum wsi.

Pałac – budynek mieszkalny, położony 0,4 km na południe od punktu centralnego miejscowości.

Ranczo – gospodarstwo, położone 0.5 km na zachód od centrum wsi.

¹ Opracowano na podstawie M. Rutkiewicz, *Toponimia środkowozachodniej części województwa wielkopolskiego*, Poznań 2002.

Za Borem – gospodarstwo położone 0,8 km na południowy wschód od centrum wsi.

5.3. Nazwy dróg

Do Brodów – droga asfaltowa prowadząca na zachód w kierunku miejscowości Brody.

Droga na Lisią Górę – droga gruntowa prowadząca na południowy wschód w kierunku wsi Marszewo.

Droga za Las – droga gruntowa, prowadząca na północny zachód w kierunku Hubów.

Na Marszew – droga gruntowa prowadząca na południe w kierunku miejscowości Marszewo.

Na Niewierz – droga gruntowa prowadząca na północ w kierunku miejscowości Niewierz.

Na Śliwno – droga gruntowa, prowadząca na wschód w kierunku miejscowości Śliwno.

5.4. Nazwy obiektów lądowych i pól

Na Drobnika – pola położone ok. 1,6 km na południe od centrum wsi.

Na Dołach – pola położone ok. 2,8 km na południowy zachód od centrum wsi.

Na Hubach – pola położone ok. 0,4 km na północny zachód od centrum wsi.

Na Lisią Górę – pola położone ok. 1,5 km na wschód o centrum wsi.

Na Piachach – pola położone ok 0,6 km na zachód od centrum wsi.

Wycinki – pola położone ok.0,9 km na południowy zachód od centrum wsi.

Za Borem – pola położone ok. 1 km na południowy wschód od centrum wsi.

Za Lasem – pola położone ok. 1,2 km na południowy zachód od centrum wsi.

5.5. Nazwy łąk

Pegeerskie – łąki położone ok. 1,7 km na południowy wschód od centrum wsi.

Za Stodołą – łąki położone ok. 2 km na południe od centrum wsi.

Żurawiniec – łąki położone ok. 0,5 km na południe od centrum wsi.

5.6. Nazwy lasów

Grupka – las położony ok. 2,1 km na południowy wschód od punktu centralnego miejscowości.

Kasi Borek – las położony ok. 0,5 km na zachód od punktu centralnego miejscowości.

Polanka – las położony ok. 1,6 km na południowy wschód od punktu centralnego miejscowości.

W Zagainie - las położony ok. 1,4 km na południowy wschód od punktu centralnego miejscowości.

5.7. Nazwy innych obiektów lądowych

Kisownia – dawne wyrobisko żwiru, znajdujące się ok. 0,3 km od centrum wsi.

Lisia Góra – niewielkie wzgórze, znajdujące się ok. 1,6 km na południowy wschód od centrum wsi.

5.8. Nazwy stawów

Kąpielnia – fragment szerokiego rowu, znajdującego się ok. 1,3 km na południowy zachód od centrum wsi.

Sadzawka – staw rybny, znajdujący się ok. 0,4 km na południe od centrum wsi.

6. Struktura gospodarcza

We wsi brak jest zakładów przemysłowych. Jest za to kilka zakładów rzemieślniczych i prywatnych firm zatrudniających do kilku osób. Jest też kilkanaście gospodarstw rolnych i to właśnie rolnictwo dominuje w sferze gospodarczej miejscowości. Brak położenia w sąsiedztwie ruchliwych tras komunikacyjnych nie sprzyja rozwojowi przedsiębiorczości przemysłowej, ale za to stwarza warunki do różnicowania działalności gospodarczej w kierunkach nierolniczych, jak choćby rzemiosło, czy też agroturystyka.

7. Walory przyrodniczo-krajobrazowe

Bródki są miejscowością położoną niezwykle malowniczo. Otoczenie pól, łąk i lasów oraz niewielkie nierówności terenu oraz brak przemysłu sprawiają, że wieś stwarza idealne warunki do osiedlania się i życia. Ukształtowanie terenu i naturalne zasoby przyrodnicze stanowią ogromny potencjał, który mieszkańcy mogą w przyszłości wykorzystać dla rozwoju turystyki i agroturystyki, tym bardziej, że w okolicy znajdować się będą szlaki turystyczne piesze i rowerowe (infrastrukturę tę tworzyć będą gminy zrzeszone w Lokalnej Grupie Działania KOLD).

Okolice Bródek obite są także w zwierzynę łowną: sarny, dziki i zające. W ostatnich latach zauważyć można coraz zmniejszanie się liczby zajęcy z uwagi na wzrost populacji lisów.

8. Obiekty kultu religijnego

Krzyż drewniany przy drodze gminnej Bródki – Brody, odnowiony w czerwcu 2012 roku przez mieszkańców Bródek.

Krzyż przy drodze gruntowej Bródki – Śliwno obok posesji p. Jarosława Mackiewicza.

Krzyż w centrum wioski obok posesji p. Szymona Staśkiewicza.

Krzyż na granicy obrębów wsi: Bródki, Niewierz i Śliwno, odnowiony w 2013 roku przez prywatnych ofiarodawców.

Figura Serca Jezusowego na posesji p. Anny Koniecznej.

Figura Matki Boskiej na rozwidleniu dróg Duszniki – Bródki, wybudowana po II wojnie światowej przez p. Wojciecha Stachowiaka jako dziękczynienie za odzyskanie wolności.

Grota Matki Boskiej na terenie posesji p. Doroty Bujak.

9. Organizacje społeczne

9.1. Stowarzyszenie „Bródki – Nasza Wieś Aktywna”

Stowarzyszenie „Bródki – Nasza Wieś Aktywna” powstało wiosną 2009 roku z inicjatywy grupy mieszkanki wsi Bródki, które postanowiły działać wspólnie na rzecz mieszkańców swojej miejscowości, wskrzesić w Bródkach życie kulturalne oraz zagospodarować i udostępnić mieszkańcom świetlicę wiejską poprzez organizację wielu imprez. Podczas Walnego Zebrania Założycieli Stowarzyszenia, które odbyło się 17 marca 2009 roku, przyjęto statut stowarzyszenia oraz wybrano jego władze na czteroletnią kadencję. W skład Zarządu stowarzyszenia weszli:

- Katarzyna Stachowiak – prezes
- Dorota Bujak – wiceprezes
- Bożena Staśkiewicz – skarbnik
- Bartłomiej Czekala – sekretarz
- Marzena Banaś – członek zarządu
- Agnieszka Swiderek – członek zarządu
- Anna Konieczna – członek zarządu

Od początku swojej działalności stowarzyszenie rozwija życie kulturalne oraz kultywuje tradycje na wsi, głównie poprzez organizację imprez okolicznościowych, spotkań i wyjazdów. Na stałe w kalendarz wiejskich imprez wpisały się obchody Dnia Dziecka, Dnia Matki, Dnia Babci i Dziadka oraz Dnia Kobiet. Oprócz tego stowarzyszenie organizuje okolicznościowe wyjazdy do kina czy też na lodowisko.

Największą imprezą organizowaną rokrocznie przez stowarzyszenie są dożynki wiejskie. Bierze w nich udział całą społeczność wiejska oraz zaproszeni goście. Jest to prawdziwe wielkie święto całej wsi, podczas którego ma miejsce barwny korowód

ulicami wsi, występy artystyczne, obrzędy dożynkowe, wystąpienia zaproszonych gości oraz zabawa taneczna.

W 2010 roku stowarzyszenie zrealizowało 2 projekty współfinansowane przez Unię Europejską za pośrednictwem Lokalnej Grupy Działania KOLD w Dusznikach oraz Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego w Poznaniu. Pierwszy projekt zatytułowany „Organizacja sobotnio-niedzielnych imprez dla mieszkańców wsi Bródki” pozwolił na sfinansowanie obchodów Dnia Dziecka, letniego wyjazdu dla dzieci i młodzieży do parku rozrywki oraz dożynek wiejskich.

Kolejnym projektem zrealizowanym przez Stowarzyszenie „Bródki – Nasza Wieś Aktywna” był „Konkurs na najpiękniejszą dekorację stołu Bożonarodzeniowego”. W ramach tego projektu stowarzyszenie zaprosiło inne stowarzyszenia z terenu gminy Lwówek do rywalizacji w zakresie dekoracji stołów Bożonarodzeniowych. Konkurs odbył się 19 grudnia w Sali „Karmazyn” w Brodach.

Oprócz tego stowarzyszenie z Bródek wspólnie ze Stowarzyszeniem „Nasze Brody” zorganizowało spotkanie noworoczne członków obu stowarzyszeń w sali „Karmazyn” w Brodach 6 stycznia 2011 roku.

W 2011 roku stowarzyszenie składa kolejne dwa projekty. Pierwszy z nich finansowany z Funduszu Inicjatyw Obywatelskich dotyczy letniego wypoczynku mieszkańców wsi Bródki. Drugi realizowany jest przy współdziałaniu LGD KOLD i dotyczy organizacji konkursu kulinarnego na najsmaczniejszą wielkopolską potrawę.

W latach 2011-2014 Stowarzyszenie aktywnie pozyskuje granty z Urzędu Miasta i Gminy w Lwówku oraz Starostwa Powiatowego w Nowym Tomyślu. Ich przeznaczenie to organizacja imprez kulturalnych dla mieszkańców wsi Bródki oraz aktywny wypoczynek letni i zimowy dzieci oraz młodzieży.

9.2. Ochotnicza Straż Pożarna

Jednostka Ochotniczej Straży pożarnej w Bródkach oficjalnie istnieje od 1947 r. i od chwili swego powstania wypełnia przewidziane ustawą zadania. Obecnie w jednostce

pełni służbę 33 członków czynnych i 4 honorowych. Wśród czynnych członków są 3 kobiety i 8 druhów młodzieżowej drużyny.

Jednostka zachowuje pełną gotowość bojową i podlega bezpośrednio dowództwo Komendy w Lwówku.

Obecnie funkcję Prezesa Ochotniczej Straży Pożarnej w Bródkach pełni Piotr Wojciechowski, a Komendantem OSP Bródki jest Wiesław Bujak.

10. Inicjatywy społeczne i życie kulturalne

Ośrodkiem życia kulturalnego w Bródkach od początku swego istnienia (tj. od 1888 – z tego roku pochodzi najstarszy zapis w niemieckich kronikach szkoły) była Szkoła Powszechna. Szczególną rolę zaczęła pełnić w dwudziestoleciu międzywojennym, kiedy to w szkole kształtowane były postawy patriotyczne poprzez organizację obchodów świąt państwowych takich jak: rocznica uchwalenia Konstytucji 3 Maja, rocznica odzyskania przez Polskę niepodległości, czy obchody Tygodnia Lotnictwa Polskiego. Ogromną rolę w kształtowaniu młodzieży odegrali uczący w szkole nauczyciele: Józef Loba, p. Helwingowa (imię nieznane), Marian Hoffmann, i Marian Cieślak. Po zakończeniu II wojny światowej nauczycielką była Agnieszka Rychlewska, a na kartach szkoły najbardziej zapisał się Stanisław Staśkiewicz – wieloletni kierownik szkoły w Bródkach, a później dyrektor Szkoły Podstawowej w Brodach.

Młodzież z Bródek pozująca do zdjęcia w strojach z inscenizacji dramatu Juliusza Słowackiego pt.: „Balladyna” w reżyserii Stanisława Staśkiewicza(rok szkolny 1965/1966).

Pamiątkowe zdjęcia z wyjazdu szkolnego do Palmiarni w Poznaniu.

Stanisław Staśkiewicz, który przybył do Bródek z Opalenicy nie tylko efektownie nauczał dzieci i młodzież, lecz także dbał o rozwój życia kulturalnego w Bródkach organizując różne uroczystości, przedstawienia i wyjazdy.

Od kilku lat mieszkańcy wsi Bródki kontynuują dawne tradycje. Centralną uroczystością w rocznym kalendarzu imprez są dożynki wiejskie organizowane we wrześniu, jako dziękczynienie za zebrane plony. Dożynki połączone są z uroczystym, barwnym korowodem idącym przez całą wieś, a obrzędy dożynkowe wykonują zaproszone na tę okazję zespoły ludowe. Część oficjalna odbywa się zawsze na sali wiejskiej w Bródkach. Po niej jest czas na wspólny posiłek i zabawę taneczną do białego rana.

Dożynki 2010. Barwny korowód prowadzi Zespół Pieśni i Tańca „Polanie” z Trzcianki

Dożynki 2010. Mieszkańcy wsi idący przed paradą starego sprzętu rolniczego

Dożynki 2010. Tańce i obrzędy ludowe w wykonaniu ZPiT „Polanie” z Trzcianki.

Dożynki 2010. Idący w korowodzie zaproszeni goście.

Kolejną imprezą cykliczną organizowaną przez mieszkańców Bródek są obchody Dnia Kobiet. Z tej okazji w świetlicy wiejskiej odbywają się spotkania pań wszystkich pokoleń podczas których jest okazja do uroczystego świętowania we własnym gronie. Tym sposobem mieszkanki wsi zrzeszone w stowarzyszeniu kultywują dawną tradycję zapoczątkowaną przez Koło Gospodyń Wiejskich powstałe w Bródkach na przełomie lat 50-tych i 60-tych XX wieku.

Dzień kobiet 2010 (świetlica wiejska w Bródkach).

Dzień babci 2010. Dzieci z Bródek wystawiają przedstawienie pt.: „Czerwony kapturek”.

Dzień Dziecka w Bródkach – czerwiec 2010.

II. Planowane kierunki rozwoju wsi Bródki

1. Odnowa centrum wsi

Największym wyzwaniem, które stoi przed mieszkańcami wsi Bródki jest zagospodarowanie centrum wsi, które wymaga wykonania wielu prac. Przede wszystkim niezbędny jest remont i modernizacja świetlicy wiejskiej, polegający na naprawie dachu, odnowieniu elewacji, odmalowaniu wnętrza sali, remoncie łazienek i pomieszczenia kuchennego, modernizacji sceny, a także stworzenie miejsca pamięci oraz doposażenie świetlicy w niezbędny sprzęt.

2. Poprawa infrastruktury drogowej

Niezwykle ważne dla mieszkańców jest poprawienie jakości dróg publicznych znajdujących się na terenie wsi. Dlatego w najbliższych latach planowane jest wykonanie nawierzchni asfaltowej od centrum wsi do ostatnich zabudowań znajdujących się przy drodze gruntowej prowadzącej do Śliwna. Istotne jest także utwardzenie drug gruntowych stanowiących dojazdy do posesji oddalonych od wsi oraz wymiana płyt chodnikowych na kostkę brukową w chodnikach wiejskich. W planach mieszkańcy mają także połączenie Bródek z miejscowością Brody ścieżką rowerową..

3. Poprawa infrastruktury sportowej i rekreacyjnej

Wieś nie posiada żadnego zaplecza sportowego, dlatego też planowane jest wybudowanie boiska sportowego wielofunkcyjnego, na którym młodzież i dzieci będą mogły spędzać wolny czas. Oprócz tego w Bródkach brakuje placu zabaw, co w obliczu wzrostu liczby urodzeń dzieci w ostatnich latach stanowi coraz większy problem. Dlatego też budowa placu zabaw dla dzieci stanowi jeden z priorytetów w działaniach na najbliższe lata.

Oprócz tego planowany jest zakup sprzętu sportowego z przeznaczeniem do użytkowania wewnątrz świetlicy wiejskiej, np.: stoły do gry w tenisa, czy też tzw. dart.

4. Poprawa estetyki wsi

Ważnym elementem poprawiającym estetykę wsi było zagospodarowanie centrum wsi przy świetlicy wiejskiej, zrealizowane w ramach projektu „Bródki – Ziemia Ojców Naszych” w 2013 w ramach konkursu „Pięknieje Wielkopolska Wieś”. W ramach projektu zagospodarowano placu przed świetlicą wiejską poprzez założenie trawnika, posadzenie kwiatów, wykonanie parkingu dla samochodów oraz ustawienie obelisku, upamiętniającego mieszkańców Bródek poległych podczas I wojny światowej.

*Zagospodarowany w 2013r teren prze świetlica wiejską w Bródkach
(Projekt Bródki – Ziemia Ojców Naszych”*

W znacznym stopni poprawiła się również estetyka samej świetlicy wiejskiej

Kolejnym, ważnym dla mieszkańców wsi elementem, jest zadbanie o poprawę estetyki wsi w rejonie stawku w Bródkach. W rejonie tym planuje się wykonanie strefy rekreacyjnej z

elementami siłowni zewnętrznej, altanką, miejscem na ognisko, pomostem i punktem czerpania wody na cele ochrony przeciwpożarowej

5. Działania społeczno – kulturalne

Z uwagi na bogatą tradycję kulturalną mieszkańcy chcą do niej powrócić. Częściowo udało się to dzięki utworzeniu w Bródkach stowarzyszenia, jednak istnieje potrzeba podjęcia wzmoczonych działań, mających na celu aktywizację i integrację mieszkańców dla rozwoju kultury i rekreacji. Istotnym elementem w osiągnięciu tego celu będzie stworzenie kalendarza wiejskich imprez cyklicznych, który wyznaczy i zorganizuje życie wspólnoty wszystkich mieszkańców oraz zmobilizuje ich do aktywnego działania na rzecz całej miejscowości. Wśród takich imprez cyklicznych powinny się znaleźć następujące wydarzenia:

- Dzień Babci i Dziadka,
- Dzień Matki i Ojca,
- Dzień Dziecka,
- Dzień Kobiet,
- Dożynki Wiejskie,
- Spotkanie Opłatkowe i Noworoczne,
- Święto Straży Pożarnej,
- Zabawy taneczne karnawałowe i letnie,
- Majówka,
- Wyjazdy i wycieczki okolicznościowe.

Realizacja tych działań pozwoli na zacieśnienie więzi pomiędzy mieszkańcami Bródek i spowoduje powstanie wspólnoty zintegrowanej i lepiej przystosowanej do wyzwań codzienności.

III. Analiza SWOT

Bródki są niewielką miejscowością, położoną na uboczu.. W związku z tym nie miały możliwości intensywnego rozwoju polegającego na wzroście liczby mieszkańców, rozwoju infrastruktury, czy też zwiększenie miejsc pracy. Do słabych stron wsi Bródki zaliczyć można przede wszystkim::

- brak utwardzonych i asfaltowych dróg dojazdowych do wszystkich posesji,
- świetlica wiejska nadająca się do remontu generalnego,
- brak placu zabaw dla dzieci,
- niewielka liczba zakładów pracy na terenie miejscowości,
- brak boisk sportowych dla dzieci i młodzieży,
- brak uporządkowanego centrum wsi,
- brak produktów regionalnych i atrakcji turystycznych.

Pomimo tych niedogodności, wieś posiada także swoje atuty. Do jej mocnych stron możemy zaliczyć:

- połączenie autobusowe z Lwówkiem, Nowym Tomysłem, Dusznikami i Poznaniem,
- asfaltową drogę gminną łączącą się z drogą powiatową Nowy Tomyśl – Szamotuły,
- istnienie sołectwa
- istnienie Stowarzyszenia „Bródki – Nasza Wieś Aktywna”
- istnienie Ochotniczej Straży Pożarnej

- 85% gospodarstw rolnych i domowych znajdujących się w zwartej zabudowie
- posiadanie Planu Odnowy Miejscowości,
- posiadanie infrastruktury w postaci chodników z kostki brukowej,
- posiadanie świetlicy wiejskiej,
- posiadanie mediów (kanalizacja sanitarna, wodociąg, światłowód),
- posiadanie miejsc kultu (2 kapliczki Matki boskiej oraz 4 krzyże przydrożne).

Niniejszy Plan odnowy Miejscowości stworzony został z myślą o tym, aby wykorzystać wszystkie atuty wsi Bródki po to, by w najbliższych latach zlikwidować wszystkie słabe strony miejscowości.

IV. Zasoby wsi Bródki

Okolice Bródek bogate są w lasy, łąki i pola uprawne. Naturalnymi zasobami są więc przepiękna przyroda, mogąca służyć rozwojowi agroturystyki oraz rolnictwo, stanowiące główne źródło dochodów większości mieszkańców wsi. Niemniej jednak w ostatnich latach zauważyć można zmianę struktury gospodarstw rolnych. Większe gospodarstwa radzą sobie w warunkach gospodarki wolnorynkowej. Mniejsze natomiast szukają dodatkowych dochodów w pracy poza rolnictwem. Być może w przyszłości właściciele mniejszych gospodarstw postawią na rozwój agroturystyki.

Bródki pozbawione są surowców naturalnych i przemysłowych w postaci kopalni żwiru czy też platform wydobywania gazu, chociaż badania nad lokalizacją jego złóż na terenach wokół miejscowości prowadzone były w latach 90-tych XX wieku i na początku XXI wieku.

Zasoby wsi to oprócz środowiska naturalnego oraz rolnictwa wszelkie elementy materialne i niematerialne wsi oraz otaczającego ją obszaru, które mogą być wykorzystane obecnie i w przyszłości w realizacji przedsięwzięć odnowy wsi. Są to głównie :dziedzictwo religijne i historyczne, instytucje oraz organizacje społeczne.

V. Opis planowanych przedsięwzięć

1. Wizja rozwoju miejscowości.

Wszystkie działania i inicjatywy zawarte w niniejszym planie mają na celu wykorzystanie naturalnego potencjału miejscowości i jej mieszkańców w celu realizacji wszelkich, niezbędnych dla rozwoju Bródek działań. W latach 1990 – 2010 zrealizowano szereg inwestycji zapewniających miejscowości odpowiednią infrastrukturę (budowa kanalizacji sanitarnej, linii wodociągowej, światłowodu, chodników, itp.). Udało się także zaktywizować mieszkańców i zorganizować życie kulturalne dzięki powołaniu do życia stowarzyszenia. W najbliższych latach priorytetami są dalsze działania mające na celu integrację mieszkańców wsi oraz uporządkowanie centrum wsi (remont i modernizacja świetlicy wiejskiej w Bródkach oraz zagospodarowanie terenów do niej przyległych).

Wszystkie wymienione zadania mają służyć nie tylko poprawie estetyki wsi, lecz przede wszystkim podniesieniu jakości życia jej mieszkańców i zapewnieniu im możliwości korzystania z podstawowych potrzeb w gospodarstwach domowych.

2. Plan rozwoju miejscowości

Zapisy zawarte w Planie Odnowy Miejscowości Bródki w latach 2011-2018 wymagają zmian w Wieloletnim Planie Inwestycyjnym oraz Wieloletniej Prognozie Finansowej Miasta i Gminy Lwówek.. Cele i zadania określone w Planie Odnowy Miejscowości są wewnętrznie zgodne, a ich osiągnięcie i realizacja nie spowoduje negatywnych skutków dla osiągnięcia celów i realizacji zadań strategii wyższego rzędu.

Budynek świetlicy wiejskiej w centrum wioski.

W celu stworzenia zbioru inwestycji, działań i zadań, jakie należy przeprowadzić w okresie krótkoterminowym i perspektywicznym na terenie wsi Bródki, posłużono się przede wszystkim sugestiami członków zespołu opracowującego Plan Odnowy Miejscowości, opiniami mieszkańców oraz wynikami analizy SWOT.

Planowanymi do realizacji długoterminowymi zadaniami we wsi Bródki są więc:

- Zagospodarowanie centrum wsi poprzez wykonanie placu parkingowego, zieleńca i placu zabaw dla dzieci,
- Utwardzenie nawierzchni dróg dojazdowych do większości posesji znajdujących się poza centrum wsi,
- Budowa boiska sportowego wielofunkcyjnego,
- Odnowienie miejsc kultu znajdujących się na terenie wsi,
- Utworzenie Miejsce Pamięci w świetlicy wiejskiej.
- Budowa ścieżki rowerowej Bródki – Brody.

- Budowa chodników z kostki brukowej.
- Zagospodarowanie terenu przy stawie w centrum wsi na cele rekreacyjne z ewentualnym wykorzystaniem na cele przeciwpożarowe (altanki ogrodowe, siłownia zewnętrzna, miejsce na ognisko, pomost, punkt czerpania wody. Planowany termin realizacji tego przedsięwzięcia planowany jest na rok 2015 i uzależniony jest od pozyskania środków w ramach konkursu „Pięknieje Wielkopolska Wieś”. Wartość szacunkowa zadania to ok. 50.000,00zł. Planowa tytuł operacji to „Pięknieją lwóweckie wsie (Misja Bródki). Sadržawka św. Floriana”

3. Wdrażanie i monitorowanie

Wdrożenie Planu Odnowy Miejscowości rozpocznie się poprzez:

- powołania zespołu ds. opracowania Planu Odnowy Miejscowości Bródki w składzie: Bartłomiej Czekala – Radny Rady Miejskiej w Lwówku (przewodniczący zespołu), Florian Grocholewski – Sołtys wsi Bródki, Piotr Wojciechowski – Prezes Ochotniczej Straży Pożarnej w Bródkach, Marzena Banaś – przedstawicielka Stowarzyszenia „Bródki – Nasza Wieś Aktywna” oraz Bernard Kaczmarek – mieszkaniec wsi Bródki.
- spotkania warsztatowe i praca zespołu nad Planem Odnowy Miejscowości Bródki,
- przygotowanie Planu Odnowy Miejscowości Bródki,
- podjęcie uchwały przyjmującej Plan Odnowy Miejscowości Bródki przez mieszkańców Bródek podczas zebrania wiejskiego,
- podjęcie uchwały przez Radę Miejską zatwierdzającą Planu Odnowy Miejscowości Bródki,
- realizację projektu,

- monitorowanie i ocenę bieżąca realizacji projektu przez zespół ds. opracowania planu odnowy miejscowości Bródki.

Twórcy planu zakładają jego modyfikację w oparciu o zaistniałe potrzeby mieszkańców wsi Bródki. Coroczna analiza i ocena realizacji Planu pozwoli na weryfikację i wprowadzenie niezbędnych zmian w zakresie celów, priorytetów rozwojowych i działań określonych w Planie. Sytuacja ta będzie miała miejsce tylko w przypadku jednomyślnej akceptacji ze strony społeczności wiejskiej zmian, które nie zostały uwzględnione w dniu opracowywania niniejszego planu.

4.Efekty wdrożenia przedsięwzięć.

Zakładanymi efektami wdrażania wszystkich zawartych w planie odnowy miejscowości przedsięwzięć będzie wzrost poziomu życia mieszkańców wsi, ich wzmożona aktywizacja i integracja oraz uporządkowanie centrum wsi, pozwalające na organizację życia kulturalnego mieszkańców oraz stwarzające warunki do rekreacji i spędzania wolnego czasu.

VI. Podsumowanie.

Tworzenie Planu Odnowy Miejscowości Bródki ma charakter innowacyjny. Jest to pierwszy tego typu dokument opracowany przez mieszkańców miejscowości z myślą o realizacji rozmaitych inwestycji, mających na celu zabezpieczenie budowli i zabytków znajdujących się na terenie miejscowości, kultywowanie starych tradycji, zwyczajów i obrzędów oraz aktywizację i integrację mieszkańców w celu rozwoju życia kulturalnego.

Realizacja Planu Odnowy Miejscowości Bródki ma także służyć integracji społeczności lokalnej, większemu zaangażowaniu w sprawy wsi, zagospodarowaniu wolnego czasu dzieci i młodzieży oraz rozwojowi organizacji społecznych.

Opracował Zespół w składzie:

Banaś Marzena

Czekala Bartłomiej

Grocholewski Florian

Kaczmarek Bernard

Wojciechowski Piotr

oraz

Walkowiak Elżbieta

Źródła wykorzystane do opracowania planu:

Anders Paweł, *Przewodnik po powiecie nowotomyskim*, Nowy Tomyśl 2001.

Rutkiewicz Małgorzata, *Toponimia środkowozachodniej części województwa wielkopolskiego*, Poznań 2002.

Czekala Jacek, *Czekałówka – Album wspomnień rodzinnych*, Bydgoszcz 2000.

oraz

Kroniki Szkolne Publicznej Szkoły Powszechnej w Bródkach (lata 1888 – 1973)

Urząd Miasta i Gminy w Lwówku

zdjęcia, relacje i przekazy ustne mieszkańców Bródek

Uzasadnienie
do Uchwały Nr IV/33/2015
Rady Miejskiej w Lwówku
z dnia 26 marca 2015r.

Przyjęcie niniejszej uchwały zmieniającej uchwałę XXI/59/2011 Rady Miejskiej w Lwówku z dnia 29 czerwca 2011r. w sprawie zatwierdzenia Planu Odnowy Miejscowości Bródki na lata 2011-2018 jest następstwem sporządzonej aktualizacji Planu Odnowy Miejscowości Bródki na lata 2011-2018, przyjętej uchwałą nr 1 Zebrania wiejskiego Sołectwa Bródki z 24 marca 2015r. Podjęcie niniejszej uchwały jest niezbędne w przypadku chęci ubiegania się o dofinansowanie projektu pn. „Pięknieją lwóweckie wsie (Misja Bródki). Sączawka Św. Floriana” w ramach programu Wielkopolska Odnowa Wsi na lata 2013-2020.

Burmistrz Miasta i Gminy
Lwówek

Piotr Długosz